

Musikkhøgskolen: Eneste i Europa med undervisning i klassisk indisk.

Unikt indisk tilbud

MIDT I MUSIKKEN

Sudeshna Bhattacharya
Musiker

Er fra og med denne høsten faglærer i klassisk indisk ved Norges musikkhøgskole.

Hva er de fremste kjennetegnene på klassisk indisk musikk?

– Vi må gå cirka fem tusen år tilbake for å finne opprinnelsen til klassisk indisk musikk. Den kan utøves både med instrumenter og sang, og den er improvisasjonsbasert innenfor faste rammer. Det unike er at den inneholder mikrotoner.

Hvis man skal prøve å trekke noen tråder fra klassisk indisk musikk til Europa, er det da til folketonene eller den klassiske musikken man skal gå?

– Indisk klassisk musikk kan vanskelig sammenliknes med noen vestlig musikkstil. Skal man allikevel lete etter likheter, finnes det instrumenter med resonansstrenger i både vestlig og indisk musikk. Og guru- og disippelsystemet fra India kan sammenliknes med læremester og elev i Europa.

Hvorfor setter Norges musikkhøgskole nå i gang dette studiet?

MED SIN SAROD: Sudeshna Bhattacharya er født og oppvokst i Kolkata, i en musikerfamilie. Hun bodde i Frankrike i tretten år, etter å ha blitt invitert av det franske kulturdepartementet, og for to år siden flytta hun til Oslo.

FOTO: WWW.SUDESHNASAROD.COM

Med sine komposisjoner, improvisasjoner, mikrotoner, instrumenter og spiritualitet er indisk klassisk musikk noe som vekker interesse hos mange.

– Musikere er interesserte i flere musikkjangre, som de henter inspirasjon fra. Med sine komposisjoner, improvisasjoner, mikrotoner, instrumenter og spiritualitet er indisk klassisk musikk noe som vekker interesse hos mange.

Etter at jeg holdt en workshop hos NMH, så vi at interessen var stor for å lære mer.

Hvilke instrumenter skal det undervises i, og hvor viktig blir ditt eget instrument i undervisningen?

– Studentene skal i hovedsak synge og bruke sine egne vestlige instrumenter. Det vil også for interesserte være mulig å prøve indiske instrumenter som sarod, sitar og flere til. Jeg kommer til å bruke mitt instrument, sarod, samt synge i undervisningen.

Hvem tror dere kommer til å søke seg til studiet?

– Studiet har allerede startet, og det var mange flere søkere enn plasser. Studentene har bakgrunn fra jazz, vestlig klassisk og folkemusikk, både sangere og instrumentalister.

Hvor lytter du helst til musikk og hvor handler du musikk?

– Jeg lytter helst til musikk i konserthaller. Når det gjelder handling, blir det mest streaming, i tillegg til at jeg kjøper noen cd-er.

Hva slags framtid har albumformatet?

– Jeg hører fortsatt på lp-versjonene av gamle favoritter og liker albumformatet. Men det blir nok for det meste i nisjesjangrene at det vil bli holdt liv i albumformatet. Som for eksempel klassisk indisk hvor en raga (komposisjon) kan gå over et helt dobbeltalbum.

Hva er den neste konserten du skal få med deg?

– Siden jeg nettopp har blitt mamma, blir det mindre konsertgang. Så her må jeg nok svare min egen konsert under World Sacred Festival i Frankrike i oktober.

Hvilken ny artist vil du skryte litt av?

– Det finnes mange tekniske gode musikere, men innenfor klassisk indisk musikk blomstrer noen få. Dette skjer først i en alder av 40 pluss.

Olav Østrem

olavo@klassekampen.no

Instrumentene våre: omtrent fysisk knytta til kroppen

GJESTESPILL

Anne Hytta

Hardingfelespiller og fast spaltist i Musikkmagasinet

Nylig så jeg en episode av min favorittserie «Lewis», britisk krim på sitt beste. Politietterforsker James Hathaway må høyst motvillig forlate en verdensmusikkfestival for å etterforske et mord, og da han kommer tilbake til bilen, oppdager han at gitaren er stjålet.

For en musiker gir den ellers strålende Lawrence Fox

en ikke helt troverdig framstilling av øyeblikket han oppdager at noen har stjålet gitaren. For Hathaway var virkelig glad i gitaren sin, det får vi vite utover i episoden. «Oh no!», roper Hathaway, og med forvrengt ansiktsmimikk og hissige spark i lufta slenger han igjen den oppbrudte bagasjedøra.

Men man jo blir ikke irritert og oppgitt i et slikt øyeblikk – man fryser til is – mens hodet jobber for å ta innover seg at noe virkelig ille har skjedd. Tenkte jeg i sofaen. For heldigvis har jeg aldri opplevd å bli frastjålet noe instrument (bank i bord og vegger), men jeg har opplevd den isende følelsen gjennom kroppen idet man kjenner at felekassa ikke er i venstre hånd likevel. La det være sagt – de som kaller instrumentene for barna sine,

GLAD I GITAREN SIN: Etterforsker James Hathaway i «Lewis».

har A) ikke barn eller B) burde kanskje få en telefon fra barnevernet, men om dine hus og hoteller brenner – og familien er redda ut – er instrumentene det eneste man tenker på.

For et par dager siden fikk jeg opp noen stygge bilder på Fa-

cebook. En kollega var på jobbreise med celloen, og fikk instrumentet smadra på flyturen. Bilde viste en instrumentkropp med noen rester av det som hadde vært en hals. Slike bilder får det til å ile gjennom marg og bein.

Flyselkapene vegrer seg for å ta ansvar, stuerne får bokstavelig talt frie hender, og selv om de fleste av dem helt sikkert gjør en god jobb, må det være noen som bryr seg lite om at det står «Fragile» på en kasse, en kasse som for øvrig er konstruert for å tåle støt og tøff behandling ved for eksempel flyreiser. Forsikringselskapene får regningen, og instrumentmakerne får nok en cello å reparere.

De helt fysiske følelsene knytta til instrumentet har noe å gjøre med nettopp det

fysiske aspektet ved å spille på dem. Man bruker timer hver dag med et instrument i armene, og bevegelsene, om og om igjen, skaper lyd, og lyden i rommet får oss til å justere bevegelsene og jobbe for å høre akkurat den lyden vi vil høre.

For sangeren er instrumentet i kroppen, for instrumentlisten blir det noen ganger vanskelig å skille instrumentet fra kroppen. Med instrumentene og kroppene våre jobber vi hele tiden for det beste uttrykket vi kan finne.

Uten en kropp er instrumentet ingenting annet enn en død gjenstand av plast, tre, bein, men uten et instrument er det mang en musiker som også føler seg, om ikke død, så i alle fall ganske tom. Husk på det neste gang, Lawrence Fox.

musikk@klassekampen.no